

SOSYAL GÜVENLİK KURUMULARININ ÖLÜM DALINDAN BAĞLADIĞI DUL VE YETİM AYLIKLARININ TAZMİNATTAN İNDİRİLMEMEYECEĞİNE İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI

I- YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME KARARI (06.03.1978 gün 1/3 sayılı İçt. Bir. K.)

Ölüm sigortasından, ölen sigortalının eş ve çocuklarına bağlanan dul ve yetim aylıkları ile gene ölüm sigortası dalından ana ve babaya bağlanan aylıkların, haksız eylemin yol açtığı zarardan (destekten yoksun kalma tazminatından) indirilmeyeceği Yargıtay'ın çeşitli kararlarıyla açıklanmış olmasına karşın, uygulamada duraksama ve yanlışların sürdürülmesi üzerine Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nca bir kararı alınması gerekmiştir.

Yargıtay 06.03.1978 gün 1/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı, her ne kadar TC. Emekli Sandığı'nca ölüm dalından bağlanan gelirlerin destekten yoksun kalma tazminatından indirilmeyeceğine ilişkin ise de, kararın içeriğinde, **"5434 sayılı TC.Emekli Sandığı Kanunu'nun 129.maddesinin, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 26. ve 1479 sayılı Bağ-Kur Kanununun 63. maddesi ile eşdeğerde olduğu"** ve her üç sosyal güvenlik kurumunun ilgili maddelerine göre sigortalının haksahiplerine "ölüm sigortası" dalından bağlanan aylıkların destekten yoksun kalma tazminatından indirilmeyeceği şöyle açıklanmıştır:

"Haksız eylem sonucu ölen kişi, yaşamı süresince çalışmış ve maaşından düzenli olarak belirli bir miktar para kesilerek sandığa yatırılmıştır. Zarar verenin bu paradan yararlanması söz konusu olamaz. O halde zarar veren, verdiği zararın tamamını açılan davada ödemelidir."

İçtihadı Birleştirme kararında **"destekten yoksun kalma tazminatı"**nın hukuksal niteliğine de değinilmiş; **"Destekten yoksun kalma tazminatı, hayatta kalanın şahsına bağlıdır, ölenin terekese dahil değildir; mirasın reddedilmiş olması (sosyal güvenlik kurumlarınca bağlanan) maaşların alınmasına engel olmaz.** İşte bu ortak nitelikleri itibariyle destekten yoksun kalma tazminatı saptanırken dul ve yetim maaşlarının peşin sermaye değeri hesaplamada nazara alınmaz" açıklaması yapıldıktan sonra, sonuç bölümünde **"Tazminat ödemekle yükümlü olan kişi (ölüm dalından bağlanan aylıkların) destekten yoksun kalma tazminatından indirilmesini isteyemez"** denilmiştir.

II- HUKUK GENEL KURULU KARARLARI

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca ölüm sigortasından bağlanan dul ve yetim aylıkları destekten yoksun kalma tazminatından indirilmez.

Ölüm sigortasından bağlanan aylıklar için 506 sayılı Yasa'nın 26. maddesine göre Kurum'un rücu hakkı bulunmadığından, işverenin iki kez ödemede bulunması gibi bir durum söz konusu olmaz. Bu nedenle, ölüm sigortasından bağlanan dul ve yetim aylıkları tazminattan indirilmez.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 66. maddesine göre, **ölüm sigortasından aylık bağlanabilmesi için sadece ölüm olgusu yeterli olmayıp, bundan başka sigortalının ölmeden önce 506 sayılı Yasa'nın 2.maddesine göre belirli bir süre sigortalı olması ve belli gün sayısında malûllük, yaşlılık, ölüm sigortaları primi ödemiş bulunması da gerekmektedir.** Ölümü meydana getiren olay, hangi sebepten ileri gelmiş olursa olsun, buradaki koşullar gerçekleşmedikçe ölüm sigortasından aylık bağlanmaz. Ölümle sonuçlanan olayın iş kazası olması da farklılık yaratmaz. Ölüm aylığı, ölümü meydana getiren olayın sebebinden tamamen bağımsız olarak gerçekleşir. Bu nedenle, **ölüm aylığının gerçekleşmesi ile ölümü meydana getiren olayın sebebi arasında uygun sebep-sonuç bağı yoktur.**

Bunun sonucu olarak ölüm aylığının, ölümlle sonuçlanan olay sebebiyle uygun sebep-sonuç bağı içinde gerçekleşen bir yarar olduğundan söz edilemeyecektir. Bu yüzden, **ölüm aylığının, destekten yoksun kalma tazminatının belirlenmesinde zarardan indirilmesi mümkün değildir.**

(HGK.31.01.1986, E.1985/9-853 - K.1986/67)

Ölüm sigortasından bağlanan dul aylığı tazminattan indirilmez.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca davacı eşe, yalnızca **ölüm sigortası** dalından **dul aylığı** bağlanmış olması, **belirli bir süre sigortalı olmanın ve prim ödemiş** bulunmanın sonucudur. Destek kocanın ölümüne yol açan haksız eylemin doğurduğu zararlar, Kurum'un bu vesile ile sağladığı yarar arasında **uygun nedensellik** bağının bulunmaması, hukuki dayanaklarının ayrı oluşu ve denkleştirme kuralının esasları birlikte gözönünde tutulduğunda, **ölüm sigortasından davacı eşe Kurum'ca bağlanan dul aylığının, haksız eylemin yol açtığı zarardan indirilmemesi gerekmektedir.**

Sigortalı olma sonucu sağlanan bu yardımlardan **haksız eylem sorumlularının yararlanmalarını haklı kılacak bir hukuk kuralı da yoktur.** S.S. Kurumu'nun ölüm sigortasından sağladığı yardımlardan dolayı yardım ettiği kişiye halef olacağına dair yasada bir hüküm de olmadığından haksız eylem sorumluları mükerrer ödeme durumunda da kalmayacaklardır.

(HGK.28.11.1979, E.1977/4-1110 - K.1979/1395) (YKD.1980/7-938)

Emekli Sandığı gelirleri destekten yoksun kalma tazminatından indirilmez.

Dava, destekten yoksun kalma tazminatına ilişkindir. 25 Nisan 1978 gün ve 16269 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6.3.1978 gün ve 1/3 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurul Kararında" **ölenin bakmakta olduğu veya ileride bakacağı sayılan kişilerin yoksun kaldıkları zararın, diğer bir deyişle destekten yoksun kalma tazminatının saptanmasında T.C. Emekli Sandığına bağlanan gelirlerin indirilmemesi**" ilkesi benimsendiğinden bu görüşe uygun olan direnme kararı onanmalıdır.

(HGK.22.09.1978, E.1977/11-1070 - K.1978/763)

III-YARGITAY DÖRDÜNCÜ HUKUK DAİRESİ KARARLARI

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca ölüm sigortası kolundan bağlanan dul ve yetim aylıkları tazminattan düşülmez.

Sigortalı işçi olan davacıların desteğinin, iş kazası sonucu olmadığı anlaşılan ölümü nedeniyle Sosyal Sigortalar Kurumunca davacılar **ölüm sigortası kolundan** aylık bağlandığı dosyadaki belgelerden anlaşılmalıdır. Dairemizce istikrarla uygulandığı ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 28.11.1979 günlü ve Esas 1977/4-1110, Karar 1979/1395 sayılı kararında benimsendiği gibi, **iş kazasına bağlı olmayan haksız eylem sonucu ölen sigortalının hak sahipleri tarafından açılan destekten yoksun kalma tazminatının kapsamının belirlenmesinde Sosyal Sigortalar Kurumunca. 506 sayılı Kanunun 65 ve sonraki maddeleri uyarınca ölüm sigortası kolundan hak sahiplerine bağlanan dul ve yetim aylıklarının zarardan düşülmesi mümkün değildir.** Mahkemenin belirtilen ilkeye aykırı olan bu uygulaması doğru görülmemiş, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

(4.HD.09.10.2008, E.2008/9289 - K.2008/11575)

Emekli Sandığı'nca bağlanan dul aylığı tazminattan indirilmez.

Haksız eylem sonucu ölen kişi yaşamı süresince çalışmış ve maaşından belirli miktar para Emekli Sandığı'na kesilmiştir. Zarar verenin bu paradan yararlanması söz konusu olamayacağından davacının destekten yoksun kalma tazminatının hesabında Sandık tarafından bağlanan dul aylığı ile tütün ikramiyesinin indirilmesi doğru değildir.

(4.HD.15.01.2008, E.2007/10817 - K.2008/85) (YKD.2008/10-1929)

S.S.Kurumu'nun "ölüm sigortası"ndan bağladığı gelirler tazminattan indirilmez.

İş kazası, meslek hastalığı ve işgöremezlik dallarından yapılan ödemeler için SSK'nun rücu hakkı varsa da, ölüm sigortasından bağlanan gelirler için Kurum'a rücu hakkı tanınmamıştır. Bu nedenle "**ölüm sigortası**"ndan bağladığı gelirler tazminattan indirilmez.

506 sayılı Yasa'da iş kazası, meslek hastalığı ve işgöremezlik dallarından sigortalıya ve haksahiplerine sağladığı yardımlardan dolayı haksız eylem sorumlularına Kurumun rücu hakkı bulunduğu kabul edilmekte; ölüm sigortasından yapılan yardımlarda ise Kuruma rücu hakkı tanınmamış bulunmaktadır.

Dosya içerisinde mevcut S.S.Kurumu'nun yazılarında, davacılara yardımın "ölüm sigortası" dalından yapıldığı bildirilmiştir. Yukarda belirtilen Yargıtay ilke kararında dayanakları açıklandığı gibi, ölüm sigortasından yapılan yardımların zarardan indirilmesi mümkün değildir. (4.HD.23.12.1982, E.1982/10399 - K.1982/11656)

Ölüm sigortasından bağlanan dul yetim aylıkları tazminattan indirilmez.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca, sigortalının haksahiplerine sağlanan sigorta yardımları (506 sayılı Yasa'nın 65 ve sonraki maddelerine göre) ölüm sigortası dalından bağlanan dul ve yetim aylığı ise:

1- Bu sigorta yardımlarının sağlanmasının 506 sayılı yasanın 66/d maddesi hükmünce öngörülen "**belirli bir süre sigortalı olma ve prim ödeme**" şartlarının gerçekleşmesine bağlı bulunması;

2- Ölüme neden olan **haksız eylemin** doğrudan doğruya "uygun ve normal" bir sonucu olmaması;

3- 506 sayılı yasada da **ölüm sigortasından** yapılan yardımlardan dolayı **Kurum'a rücu hakkı tanıyan bir hükme yer verilmemesi** itibariyle;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 28.11.1979 gün 1977/41110 Esas ve 1979/1395 Karar sayılı kararında da belirtildiği gibi, **ölüm sigortasından sigortalının hak sahiplerine sağlanan yardımların destekten yoksun kalanların zararlarından düşülmesi mümkün değildir.** (4.HD.30.01.1980, E.1980/10479 - K.1980/1018)

Ölüm Sigortasından bağlanan aylıklar, Kurum'un rücu hakkı bulunmaması nedeniyle, tazminattan indirilmez.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ölüm sigortasından bağladığı aylıklardan dolayı rücu mümkün olmadığından, bu sigorta dalından bağlanan aylıklar tazminattan indirilmez.

İş kazaları ve meslek hastalıkları sigorta dallarından sigortalıya veya hak sahiplerine sağlanan yardımlardan dolayı haksız eylem sorumluluklarına SSK'nun rücu hakkı 506 sayılı Kanunun 10,15,26,27,28,29,41 maddelerinde düzenlenmiş olup, ölüm sigortasından sağlanan yardımlar için Kurum'a rücu hakkı tanıyan bir hükme yer verilmemiştir. (4.HD.24.11.1983, E. 1983/9247 - K. 1983/9834)

Ölüm sigortası kolundan haksahiplerine bağlanan dul ve yetim aylıkları tazminattan indirilmez.

Sigortalı işçi olan davacıların desteğinin ölümünün **iş kazası sonucu olmadığı** ve Sosyal Sigortalar Kurumu'nca davacılara "**ölüm sigortası**" kolundan aylık bağlandığı dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır. Dairemizce istikrarla uygulandığı ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 28.11.1979 gün ve E.1977/4-1110 - K.1979/1395 sayılı kararında benimsendiği gibi **iş kazasına bağlı olmayan haksız eylem sonucu** ölen sigortalının haksahipleri tarafından açılan destekten yoksun kalma tazminatının kapsamının belirlenmesinde, S.S.Kurumunca 506 sayılı Yasa'nın 65 ve sonraki maddeleri uyarınca "ölüm sigortası" kolundan haksahiplerine bağlanan dul ve yetim aylıklarının zarardan düşülmesi mümkün değildir. O nedenle, mahkemenin belirtilen ilkeye aykırı uygulaması bozmayı gerektirir. (4.HD.20.01.1986, E.1986/8651 - K.1986/248)

Ölüm Sigortasından bağlanan aylıklar, destekten yoksun kalma tazminatından indirilmez.

Sosyal Sigortalar Kurumu emeklisi iken trafik olayına maruz kalıp yaşamını yitirene bağlanan aylık, destekten yoksunluk tazminatından mahsup edilemez. Çünkü her iki olgu arasında yasal bağlantı bulunmadığı gibi nedensellik bağı da yoktur.

Davaya konu olan olayda, davacıya ödemede bulunan kurum, Sosyal Sigortalar Kurumudur. Ölen destek anılan **kurumdan emekli iken gerçekleşen trafik kazasında ölmüştür** ve ölenin eşine **ölüm sigortası kolundan aylık bağlanmıştır**. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda **ölüm sigortası kolundan yapılan yardımlardan dolayı Kuruma rücu hakkı tanıyan bir hükme yer verilmemiştir**. Gerçekten bu daldan sigortalının haksahibine aylık bağlaması, sigortalının ölümüne neden olan eylemin uygun ve normal bir sonucu değildir. Böyle bir aylığın bağlanmasının nedeni **sigortalının sağlığında belli bir süre prim ödemiş olmasıdır**. Bu nedenle bu sigorta dalından sigortalının hak sahiplerine bağlanan yardımlar **destekten yoksun kalanların hak kazandıkları tazminattan düşülemez**. O halde mahkemece sigortaca bağlanan aylığın davacının hak kazanmış olduğu destekten yoksun kalma tazminatından indirilmiş olması yasaya aykırıdır.

(4.HD.23.05.1989, E.1989/1308 - K.1989/4696)

SSK'dan alınan emekli aylığı destek hesabına esas alınamaz.

Davacı, trafik kazası sonucu eşinin ölümü nedeniyle destek tazminatı istemiştir. Davacının uğradığı destek kaybı hesaplanırken SSK emeklisi olan desteğin almakta olduğu emeklilik maaşı da destek hesabına dahil edilmiştir. Emeklilik maaşı fiilen devam eden bir çalışmanın karşılığı olmadığı ve desteğin ölümünden sonra diğer hak sahiplerine yasal ölçüler içerisinde verilmeye devam edildiği için destek tazminatı hesabına dahil edilmiş olması doğru görülmemiştir. Bu nedenle desteğin emekli maaşı dışındaki çalışmaları karşılığı elde ettiği kazançlar üzerinden hesaplama yapılmalı ve bunun sonucuna göre bir karar verilmelidir.

(4.HD.26.04.1999, E.1999/2011 – K.1999/3705)

Emekli Sandığı emeklisi iken ölen desteğin dul ve yetimlerine bağlanan maaşlar, destekten yoksun kalma tazminatından indirilmez.

Emekli Sandığı iştirakçisi iken ölümüne sebebiyet verilen desteğin mirasçılara (dul ve yetimlerine) bağlanan maaşların ve ödenen emekli ikramiyelerinin, bu kişilerin destekten yoksun kalma tazminatından indirilemeyeceği yolundaki **6.3.1978 gün ve 1/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı**, emekli iken ölen ve emekli maaşından başka bir geliri bulunmayan kişilerin destekleri hakkında da uygulanır; yani destekten yoksun kalanlara bağlanan dul ve yetim maaşları , gerçekleşen destek tazminatından indirilmez.

İçtihadı Birleştirme Kararının gerekçesinde aynen (... haksız eylem sonucu ölen kişi yaşamı süresince çalışmış ve maaşından düzenli olarak belirli bir miktar kesilerek Sandığa yatırılmıştır. **Zarar verenin bu paradan yararlanması söz konusu olamaz**. O halde zarar veren, verdiği zararın tamamını açılan davada ödemelidir...) denilmektedir. Bundan çıkacak sonuç **ölenin ister memur, isterse emekli olsun, haksız eylemi işleyenin verdiği zararın tamamını tazmin edeceğidir**.

Öte yandan, 506 sayılı Kanunda **ölüm sigortasından** yapılan yardımlardan dolayı Kuruma rücu hakkı tanıyan bir hükme yer verilmemesi nedeniyle **ölüm sigortasından hak sahiplerine bağlanan yardımların destekten yoksun kalanların zararlarından düşülmesinin mümkün olmadığını** belirten Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 28.11.1979 gün ve E.1977/4-1110, K.1979/1395 sayılı emsal nitelikteki kararı buna örnek olarak gösterilebilir. Emekli Sandığı'nın ne kendi özel kanununda ve ne de genel nitelikteki Borçlar Kanunu'nda zararı meydana getiren kişilere karşı Sandığın rücu hakkı bulunduğu ilişkin bir hükme yer verilmemiştir.

(4.HD.09.05.1980, E.1980/3094 - K.1980/6086)

İş kazasına bağlı olmayarak haksız eylem sonucu ölen sigortalının hak sahipleri tarafından açılan destekten yoksun kalma tazminatının belirlenmesi sırasında, 506 S.Y. uyarınca hak sahiplerine ölüm sigortasından bağlanan dul ve yetim maaşı ile bu yolda yapılan toptan ödemelerin zarardan düşülmesi mümkün değildir.

1) 506 Sayılı Yasanın II.bölümünde yer alan “İş Kazaları Meslek Hastalıkları Sigortası” dalından, Kurum’ca sigortalısının hak sahiplerine sağlanan sigorta yardımları muayyen bir süre sigortalı olma ve prim ödeme şartına bağlı olmaksızın, doğrudan doğruya sigortalısının iş kazası veya meslek hastalığına maruz kalarak ölmesi olgusuna dayanır. Yasa koyucu, bu sigorta dalından sağladığı yardımlarından dolayı Kurum’un rücu hakkını, 506 Sayılı Yasanın 26. maddesiyle ve kısıtlı olarak kabul etmiş ve genel hükümlere bırakmamıştır.

2) 506 Sayılı Yasanın VII.Bölümünde yer alan “**Ölüm Sigortasından**” sigortalısının hak sahiplerine Kurumca bağlanan dul ve yetim aylıkları yardımlarına gelince: Kurumun bu yardımı, sigortalısının ölümü olayının (bir iş kazası veya meslek hastalığı veya bir haksız eylem) sonucu ileri gelmesinden değil, anılan yasanın 66/d. maddesi hükmünde öngörülen “Sigortalının malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları dalından (sigortalı ile işverenlerinin) prim ödemiş olmaları” karşılığıdır. **Ölüm sigortasından sağladığı yardımlarından dolayı, Kuruma, haksız eylem sorumlularına rücu hakkını tanıyan bir hükme 506 sayılı Yasada yer verilmemiştir.** Bu nedenle, Kurumun, bu madde hükmünden yararlanarak ve **ölüm sigortası dalından yardımlarından dolayı da haksız eylem sorumlularına rücu hakkını kullanamayacağı kuşkusuzdur.** Esasen, ölüm sigortasından yardımlardan dolayı Kurumun rücu hakkına 506 sayılı Yasada yer verilmemesi, bu yardımların haksız eylemin uygun ve normal sonucu olmamasından ve ödenen sigorta primlerinin karşılığı bulunmasındandır ve bu nedendir ki genel hükümlere göre de ölüm sigortası yardımları vesilesiyle Kurumun hak sahiplerinin halefi olamayacağı gerçeği de ortadadır.

Nitekim, Türk Ticaret Yasasında düzenlenen ve sağlanması nedenleri yönünden ölüm sigortası yardımlarına benzeyen “**Can Sigortalardan**” sağladığı yardımları için (Sigorta şirketleri haleflerinden söz edilemeyeceğinin) 17.1.1972 gün ve 2/1 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararıyla kabul edilmiş olması da varılan bu sonucu doğrulamaktadır.

Açıklanan maddi ve hukuki olgular, Sosyal Sigortalar Kurumu’nun Ölüm sigortasından sağladığı yardımların; nitelikleri itibarıyla T.C.Emekli Sandığı’nca mensuplarının hak sahiplerine bağlanan dul ve yetim aylıklarından olması, destekten yoksun kalma tazminatının saptanmasında T.C.Emekli Sandığı’nca bağlanan dul ve yetim aylıklarının zarardan indirilmemesi gerektiğine ilişkin 6.3.1978 gün ve 1/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı, ölüm sigortasından sağladığı yardımlardan dolayı S.S. Kurumunun yasal halef olamaması, **ölüm sigortası yardımlarının ödenen sigorta primi karşılığı olması** itibarıyla de, böyle bir ihtiyat tedbirinden haksız eylem sorumlularının yararlanmalarını haklı kılacak yasal bir nedenin de bulunmaması hep birlikte dikkate alındığında; **İş kazasına bağlı olmayarak haksız eylem sonucu ölen sigortalının hak sahipleri tarafından açılan destekten yoksun kalma tazminatının belirlenmesi sırasında, 506 sayılı Yasanın 56. maddesi hükmüne göre ve hak sahiplerine ölüm sigortasından bağlanan dul ve yetim maaşı ile bu yolda yapılan toptan ödemelerin zarardan düşülmesi mümkün değildir.**

Olayımızda, S.S. Kurumu sigortalısı bulunan davacıların desteklerinin **iş kazasına bağlı bulunmayan trafik kazası sonucu öldüğü** ve davacılar 506 Sayılı Yasanın 68. maddesi hükmüne göre yalnızca **ölüm sigortasından dul ve yetim aylığı bağlandığı** tartışmasızdır. Hal böyle olunca, davacıların zararlarının belirlenmesi sırasında, Kurumca bağlanan bu dul ve yetim maaşının zarardan düşülmemesi gerekir.

(4.HD.11.06.1979, E.1979/5132 – K.1979/7725)

IV-YARGITAY ONBİRİNCİ HUKUK DAİRESİ KARARI

Ölenin eş ve çocuklarına bağlanan dul yetim aylıkları tazminattan indirilmez.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ölenin eş ve çocuklarına bağladığı dul ve yetim aylıklarının peşin sermaye değerinin destekten yoksun kalma tazminatından indirilmeyeceği Yargıtay'ın kökleşmiş içtihatlarındandır. 506 sayılı Yasa'nın 65 ve sonraki maddelerine göre ölenin dul ve yetimlerine bağlanan aylıklar bakımından, Kurumu'un halefiyet hakkı doğacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığından, haksız fiil sorumlularının mükerrer (iki kez) ödeme durumunda kalmaları söz konusu değildir. Bu tür yararların indirilmeyeceği kabûl edilmiştir. Aynı Yasa'da 10, 15, 26, 27, 28, 39 ve 41. maddelerde Kuruma rücu hakkı tanınmış olmasına göre, bu maddelerle ilgili ödemeler (yararlar) bakımından indirim gerekecektir. Dava konusu olayda ise, Sosyal Sigortalar Kurumu'nca davacılara bağlanan dul ve yetim aylıkları, 506 sayılı Yasa'nın 66. maddesi gereğince (ölüm sigortasından) bağlandığı anlaşılmasına göre, yukarıda açıklanan ilke gereğince bu gelirlerin peşin sermaye değerlerinin destekten yoksun kalma tazminatından indirimi gerekmeyecektir.

(11.HD.27.04.1982, E.1982/1762 - K.1982/1988) (YKD.1982/7-954)

V-YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ KARARLARI

İş kazası nedeniyle açılan maddi tazminat davasında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 53. maddesi uyarınca sağlanan malûllük aylığı ile 60. maddesi uyarınca sağlanan yaşlılık ve 66. maddesi hükmünce ölüm sigortasından sağlanan aylıklar tazminattan indirilmez.

Davacıların murisi işçi iş kazası sonucu ölmüştür. Eş ve çocukları bu dava ile ölenin maddi desteğinden yoksun kaldıklarını ileri sürerek maddi tazminat istemişlerdir. İş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle açılan maddi zararların giderilmesi davalarının hukuki sebebi sigorta gelirleriyle karşılanmayan kısmın ödetilmesi ilkesine dayanır. Bu nedenle iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle malûl kalan işçi veya işçinin ölümü halinde haksahiplerine iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından gelir bağlanmışsa, mükerrer ödemeye ve mükerrer yararlanmaya yer verilmemesi için bağlanan gelirlerin maddi tazminattan mahsubu gerekir. Mahsup edilmediği takdirde işçi veya haksahipleri aynı zararı hem SSK.dan gelir olarak hem de işverenden tazminat olarak almış olurlar ki, böylece işçi yada haksahipleri mükerrer yararlanma durumuna geçmiş ve haksız kazanç sağlamış olur. İşte buna engel olmak için SSK. gelirlerinin mahsubu zorunludur. Olayın tamamen kaçınılmaz olması gelirlerin mahsubuna engel değildir. Yine aynı nedenle SSK.nun işverene rücu edememesi de mahsubu gerektirmeyen bir neden teşkil edemez.

Maddi tazminatlardan mahsup edilmeyecek olan iş kazası sigorta geliri değil, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 53.maddesi uyarınca sağlanan malûllük aylığı ile 60. maddesi uyarınca sağlanan yaşlılık aylığı ve 66.maddesi hükmünce ölüm sigortasından sağlanan aylıklardır.

Olayda davacılara iş kazası sigortasından gelir bağlandığı anlaşılmaktadır. Az önce açıklanan nedenlerle bu gelirlerin davacıların maddi tazminatlarından mahsubu gerekir. Yazılı şekilde gelirlerin tenzil edilmemiş olması usul ve yasaya ve Yargıtay içtihatlarına aykırı olup bozma nedenidir. (9.HD.28.11.1989, E.1989/10192 - K.1989/10368)

Gelir ve aylıklar birleştirilmişse, ölüm sigortasından olan bölüm tazminattan indirilmez.

İş kazası nedeniyle uğranılan zararların tazmini davası, iş kazası sigortasından gelirlerle karşılanmayan kısmın ödetilmesi ilkesine dayanır. Olayda davacılara miras bırakanlarının iş kazasında ölümü nedeniyle 506 sayılı Yasa'nın 23'üncü maddesine göre

gelir bağlanmıştır. Ayrıca şartları gerçekleştiğinden 66'ncı maddeye göre ölüm sigortasından aylık bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 92'nci maddesi uyarınca bu gelir ve aylıklar birleştirilmiş ve Sosyal Yardım zammının ölüm sigortasına bağlı olarak ödenmesine başlanmıştır. Gerçekleşen maddi tazminattan yukarıda belirtilen ilke gereğince sadece iş kazası sigortasından sağlanan gelirler **tenzil edileceğinden, ölüm sigortasından bağlanan aylıkların tenzili mümkün değildir. Zira ölüm aylığı ile iş kazası arasında illiyet bağlantısı yoktur.** Ve mahiyetleri ayrıdır. O halde SSK.dan iş kazası nedeniyle sağlanan gelirlerin davacıların maddi tazminatlarından tenzil edilmesi, ölüm sigortasından sağlanan Sosyal Yardımların ise tenzil edilmemesi gerekir.

(9.HD.05.06.1985, E.1985/6179 - K.1985/6126)

www.TazminatHukuku.com